

JAARVERSLAG **2018**

→ STICHTING VOOR CHRISTELIJK VOORTGEZET
ONDERWIJS TE WOERDEN

KALSBEERK COLLEGE

KALSBEERK COLLEGE

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden over het kalenderjaar 2018. Het jaarverslag is opgebouwd uit twee delen: het bestuursverslag en het financieel jaarverslag.

Met dit jaarverslag leggen bestuur en Raad van Toezicht verantwoording af over het gevoerde beleid en over de wijze waarop dit zich in financiële zin heeft vertaald. Het jaarverslag is opgesteld onder het regime van de inmiddels vertrouwde richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Het toepassen van deze richtlijnen past goed in het vormgeven van gezonde bestuurlijke verhoudingen. Als professionele onderwijsorganisatie laten wij daarmee zien hoe op een verantwoorde wijze invulling wordt gegeven aan de door de politiek en maatschappij gegeven onderwijskundige en pedagogische opdracht.

Woerden, 11 juni 2019

Cor van Dalen,
Voorzitter College van Bestuur

INHOUD

INLEIDING	2
INHOUD	3
1. ALGEMEEN	4
1.1 Missie en visie: het schoolprofiel	4
1.2 Kerngegevens	4
1.3 Organisatiestructuur	6
1.4 Code goed bestuur	7
1.5 Ontwikkeling leerlingenaantal	7
2. JAARVERSLAG 2018 VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	8
3. GEVOERD BELEID EN RESULTATEN	11
3.1 Levensbeschouwelijke identiteit	11
3.2 Onderwijs	11
3.3 Personeel	14
3.4 Middelen	15
3.5 Kwaliteitszorg	15
3.6 Samenwerkingsverbanden	16
3.7 Financieel verslag	17
3.8 Huisvesting	18
4. ANALYSE BEGROTING EN JAARREKENING	18
4.1 Analyse resultaat	18
4.2 Analyse balanspost mutaties	20
4.3 Resultaat normalisatie	21
5. KENGETALLEN	22
6. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	23
6.1 Toelichting bij de cijfers van de continuïteitsparagraaf	24
6.2 Toelichting overige ontwikkelingen de continuïteit aangaande	24
7. TOEKOMSTPARAGRAAF	26
7.1 Toekomstparagraaf onderdeel B1	26
7.2 Toekomstparagraaf onderdeel B2	26
7.3 Overige rapportages B3. Rapportage toezichthoudend orgaan	27
JAARREKENING 2018	28
8. JAARREKENING 2018	29
8.1 Toelichting op de balans per 31 december 2018	39
8.2 Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen	43
8.3 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	45
8.4 Resultaatbestemming 2018	51
9. OVERIGE GEGEVENS	52
9.1 Ondertekening Jaarrekening	53
9.2 Controleverklaring	54

1. ALGEMEEN

1.1 Missie en visie: het schoolprofiel

Het Kalsbeek College is een leer- en leefgemeenschap waar de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen centraal staat. De christelijke levensbeschouwing geeft zowel richting aan die persoonlijke ontwikkeling als aan het dagelijks pedagogisch handelen in de school.

Het Kalsbeek College biedt leerlingen een breed kennisaanbod, stelt hen in staat hun individuele talenten te ontwikkelen en hun eigen interesses te onderzoeken, maar is er tevens op gericht om deze kwaliteiten in gezamenlijkheid met anderen tot uitvoer te laten brengen. De herkenbare klas of stamgroep is daarvoor een essentiële plek. Daarnaast leren leerlingen op andere plaatsen en momenten, zowel binnen als buiten de school.

Onze pijlers van goed onderwijs:

- kwalificatie: het ontwikkelen van brede, samenhangende kennis & vaardigheden
- socialisatie: het leren functioneren in een gemeenschap waarin je samen werkt én samenwerkt met anderen ondanks individuele verschillen
- persoonsvorming: het ontwikkelen van individuele kwaliteiten, het maken van eigen keuzes én het reflecteren op die eigen keuzes

Het onderwijs(leerproces) op het Kalsbeek College wordt vormgegeven vanuit vier kernwaarden:

- betrokkenheid
- aandacht
- veiligheid
- openheid

1.2 Kerngegevens

Rechtspersoon:

Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden
Jozef Israëlsaan 56
3443 CT WOERDEN

Postadres:
Postbus145
3440 AC WOERDEN

De Stichting CVO Woerden is verantwoordelijk voor het Kalsbeek College dat op twee locaties onderwijs verzorgt:

- locatie Bredius: vmbo-basis, vmbo-kader en vmbo-theoretisch
- locatie Schilderspark: vmbo-theoretisch, havo, atheneum en gymnasium

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Werkgeversnummer

40209

BRIN nummer

04IX

Inschrijving Kamer van Koophandel

40482085

School

Kalsbeek College

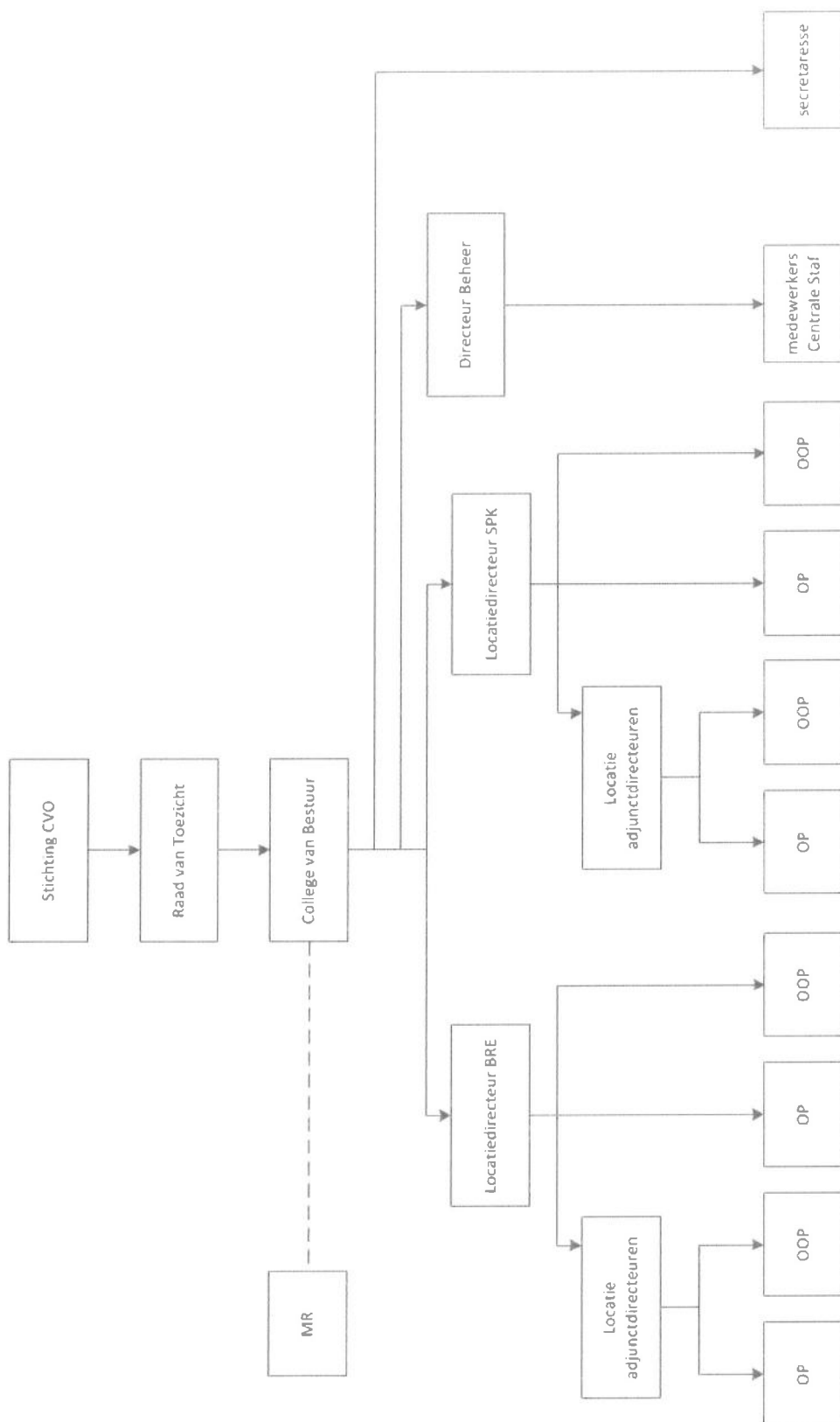
Locaties te Woerden

- Jozef Israëlslaan 56
Telefoon 0348 – 417 694
- Burg. H.G. van Kempensingel 23
Telefoon 0348 – 413 120

Postadres Postbus 145
 3440 AC WOERDEN

Internet www.kalsbeek.nl

1.3 Organisatiestructuur

De organisatie kent een Raad van Toezicht en een College van Bestuur. Het College van Bestuur bestaat uit één bestuurder. Het is het bevoegd gezag van de stichting en stuurt de beide locatiedirecteuren en de directeur beheer aan.

Er wordt gewerkt met een schoolplan (2016-2020). Jaarlijks wordt een activiteitenplan per locatie opgesteld. De Raad van Toezicht toetst hoe de organisatie wordt bestuurd en of de doelen bereikt worden. De Raad verleent goedkeuring aan de strategische meerjarenplannen, de begroting en de jaarrekening.

Op elke locatie is een locatiedirecteur verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid op de locatie. De plaatsvervangend locatiedirecteur is zijn klankbord en samen hebben zij de dagelijkse leiding van de locatie. Met de adjunct-directeuren zijn zij verantwoordelijk voor het locatiebeleid. Op het gebied van personele en materiële budgettering zijn de locatiedirecties integraal verantwoordelijk.

1.4 Code goed bestuur

Het Kalsbeek College hanteert de Code Goed Bestuur van de sectororganisatie, de VO-raad. In dit kader is een integriteitscode en een klokkenluidersregeling vastgesteld. Beide regelingen kunnen via de website van de school worden geraadpleegd.

1.5 Ontwikkeling leerlingenaantal

Op 1 oktober 2018 telde het Kalsbeek College 2.592 leerlingen. Het verloop over de afgelopen jaren ziet er als volgt uit.

Werkelijk aantal leerlingen:

Aantal leerlingen per	Bredius	Schilderspark	Totaal
1 oktober 2015	1.398	1.636	3.034
1 oktober 2016	1.306	1.575	2.881
1 oktober 2017	1.190	1.467	2.657
1 oktober 2018	1.168	1.424	2.592

Bovenstaande gegevens (1 oktober 2018) zijn de basis voor de begroting voor 2019.

Zowel de rijksvergoeding voor de personeelskosten als de rijksvergoeding voor de overige exploitatiekosten (lumpsum financiering) zijn afhankelijk van het aantal leerlingen. De rijksvergoeding wordt per kalenderjaar (t-1 systematiek) vastgesteld aan de hand van het aantal leerlingen per 1 oktober voorafgaand aan het kalenderjaar. De rijksvergoeding voor het kalenderjaar 2018 is dus gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober 2017. In het najaar van 2018 is t.b.v. de meerjarenraming en het meerjarig financieel beleid 2019 - 2023 een prognose van het aantal leerlingen opgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met de fluctuaties van het aantal leerlingen. Deze prognose ziet er als volgt uit:

Aantal leerlingen per	Bredius	Schilderspark	Totaal
1 oktober 2019	1.107	1.352	2.459
1 oktober 2020	1.058	1.378	2.436
1 oktober 2021	1.025	1.356	2.381
1 oktober 2022	1.009	1.399	2.408

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

2. JAARVERSLAG 2018 VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Inleiding

In 2018 is wederom grote aandacht van de Raad van Toezicht uitgegaan naar de lopende reorganisatie. Ook de verwelkoming en inbedding in de organisatie van de nieuwe bestuurder, Cor van Dalen, was voor ons een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast is aandacht besteed aan de terugkerende onderwerpen, zoals de onderwijsresultaten, de goedkeuring van jaarrekening van 2018 en de begroting voor 2019.

Reorganisatie

De reorganisatie brengt duidelijk een spanning in de organisatie, vooral voor personen die direct geraakt worden. De raad onderkent dit en volgt het proces nauwgezet en ziet toe op de adequate uitvoering van de reorganisatie en het sociaal plan. De organisatie zet zich enorm in om de impact van de reorganisatie voor de leerlingen onmerkbaar te laten zijn. De onderwijsresultaten en de instroom van nieuwe leerlingen zijn daarvan het bewijs. Gelukkig heeft de forse instroom van leerlingen in 2018 het sociaal plan minder heftig doen uitpakken dan bij opstelling in oktober 2017 verwacht. Toch moest afscheid worden genomen van personeelsleden.

Deel van het sociaal plan en de reorganisatie is de herziening van de directiestructuur. Deze is door de per 1 januari 2018 aangetreden bestuurder vorm gegeven. Zoals overeen gekomen in het sociaal plan leidde dit tot reductie van het aantal directiefuncties. Voor de adjunctfuncties betekende dit een functieverandering, waarbij andere competenties werden gevraagd, zoals een grotere gerichtheid op onderwijskwaliteit. Dit leidde tot een interne sollicitatie en vervolgens benoemingen als teamleiders en afdelingsleiders.

Daarnaast is een start gemaakt om de gewenste cultuur te definiëren en vorm te geven. De bestuurder heeft bijeenkomsten gehouden om informatie hiervoor op te halen en constatering te delen. De komende jaren zal deze cultuurslag verder vorm krijgen. Op hoofdlijnen is het de wens de grote samenhang binnen Kalsbeek te behouden, maar de aanspreekbaarheid en het aanspreken op verantwoordelijkheid te versterken.

De raad heeft de bestuurder ook gevraagd strategische personeelsplanning duidelijker te formuleren. Kernpunt hierin is de gewenste personeelssamenstelling en de weg om daar te komen.

De raad is content met de bereikte voortgang, maar tegelijk bezorgd of de organisatie in staat zal blijven dit verder vorm te geven. In 2019 zal de raad wederom hieraan veel aandacht geven.

Activiteiten

De raad is dit jaar vier maal in vergadering bijeen geweest. Elke commissie – hieronder besproken – vergaderde tenminste tweemaal.

Het bezoek van de onderwijsinspectie in april en haar rapportage is enkele malen besproken. De onderwijsinspectie heeft de locaties een aantal verbeterpunten mee gegeven die ons nu beletten om het ambitieuze stempel 'goed' op alle onderdelen te halen. In algemeenheid uitte de inspectie echter duidelijk waardering voor het niveau van de school. Bij de begrotingsbespreking is aandacht gegeven aan het dit jaar ontstane tekort. Deels was dit tekort gebudgetteerd en een bewuste investering in ons onderwijs. Deels was echter sprake van ongeplande uitgaven voor vervangingen. Hoewel vervanging van afwezige leerkrachten natuurlijk goed is voor ons onderwijs, hebben de evaluerende gesprekken geleid tot verscherping van de beheersmaatregelen. Tegelijk zijn afspraken gemaakt om ons weerstandsvermogen in enkele jaren weer op de gewenste 20% te brengen.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

De nieuwe wetgeving rondom privacy (AVG, Algemene Verordening Gegevensbescherming) heeft forse impact voor de school. De juiste en tijdige implementatie hiervan is enkele malen besproken in de raad. De implementatie van de Code goed onderwijs bestuur VO heeft aandacht gekregen. Verder is Flynth Accountants benoemd voor de controle van de komende vijf boekjaren. De raad heeft kennis genomen van een klacht jegens de school bij de landelijke geschillencommissie. Tenminste tweemaal heeft de raad zonder de bestuurder overleg gevoerd. Onder andere betrof dit de voorbereiding van de remuneratiegesprekken en de zelfevaluatie van de raad.

De raad heeft diverse formele en informele contacten onderhouden tijdens het schooljaar. Dit geeft veel informatie over de school en over wat leeft onder alle belanghebbenden. Dit geeft mede vorm aan de verantwoording en aanspreekbaarheid van de Raad van Toezicht. Onder andere de locatiebezoeken, de open dagen, het inwerkprogramma, gesprekken met alle adjuncten dit jaar en alle spontane gesprekken maken deel uit van deze contacten. Daarnaast is tweemaal een bezoek gebracht aan de MR-vergadering. Natuurlijk was hierin bijvoorbeeld de reorganisatie, maar ook onderwijskwaliteit, onderwerp van gesprek. Er is enkele malen contact geweest met de voorzitter en de secretaris van de MR.

Onderwijskwaliteitscommissie

De onderwijscommissie doet de voorbereiden besprekingen voor het toezicht van de raad op het primair proces van de school: onderwijs geven. Dit jaar heeft het inspectiebezoek aandacht gehad. Verder zijn de onderwijsresultaten besproken.

De onderwijskwaliteitscommissie is vier jaar geleden opgezet. Dit was reden voor de raad om het werkterrein en de werkmethode van deze commissie te evalueren. De eerste jaren heeft de commissie gezocht naar de goede werkvorm en recht van spreken proberen te verdienen. In de komende jaren zal de focus op de toetsing van strategie, bijvoorbeeld via school- en jaarplan, met de behaalde doelen komen te liggen. Hierbij zal het inspectiekader leidend zijn.

Remuneratiecommissie

Belangrijk dit jaar was om de samenwerking met de begin dit jaar aangetreden bestuurder vorm te geven. Deels is dit aftasten en vormgeven van een onzichtbare dynamiek, maar ook zijn resultaatafspraken gemaakt.

Auditcommissie

De auditcommissie heeft de hiervoor genoemde financiële onderwerpen voorbereid voor de raadsvergadering.

Verder is, nadat Govers Accountants aangaf te stoppen met hun werkzaamheden, de benoeming van Flynth Accountants voorbereid.

Bijzondere aandacht heeft de commissie aan het systeem van risicobeheersing besteed. Uiteindelijk kwamen de daling van het leerlingenaantal en de aantasting van de onderwijsresultaten tot stand zonder dat dit systeem waarschuwde. Gesproken is of verbeteringen in zachte of harde factoren dit hadden kunnen veranderen. Het risicobeheersingssysteem wordt komend jaar herzien.

Het IHP (Integraal Huisvestings Plan) van de gemeente Woerden en het convenant daaromtrent met alle Woerdense scholen is op zijn merites beoordeeld. Het convenant is hierna goedgekeurd in de raad.

Samenstelling, taken en vergoeding Raad van Toezicht

De bezetting van de raad is dit jaar duidelijk veranderd. Jeroen Gaasbeek heeft afscheid genomen en onze voorzitter Jim van Geest is om gezondheidsredenen uit de raad getreden. Beiden bedanken wij voor hun bijdrage.

Benoemd is Patrick van Aart als nieuw lid in de raad. Kees Roodenburg is benoemd tot voorzitter en Peter Helmantel tot vicevoorzitter. Tevens is Peter als vertegenwoordiger van de raad benoemd als voorzitter in de Commissie van Beroep van de school.

De vergoeding aan de raadsleden is dit jaar niet veranderd en wordt verderop in dit jaarverslag getoond.

Eind 2018 kende de RvT de volgende commissiesamenstelling:

- Remuneratiecommissie: Kees Roodenburg en Peter Helmantel
- Auditcommissie: Franka Morssink en Kees Roodenburg.
- Commissie Onderwijskwaliteit: Patrick van Aart en Peter Helmantel

Tot slot

Het is duidelijk dat de uitvoering van het sociaal plan en de reorganisatie een wissel trekken op de organisatie. Enkele personen zijn hierdoor zelfs indringend geraakt. Natuurlijk is ook dit onderwerp van gesprek geweest in de raad.

Graag spreken wij onze waardering uit aan allen voor de inzet om de school niet alleen mooi te houden, maar ook verder te versterken.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrokking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

3. GEVOERD BELEID EN RESULTATEN

In de beide locaties werd in 2018 gewerkt aan de doelstellingen uit het schoolplan 2016-2020. Het schoolplan 2016-2020 is te vinden op www.kalsbeek.nl/groeiportaal.

3.1 Levensbeschouwelijke identiteit

De christelijke levensbeschouwing vormt het fundament waarop de kernwaarden van het Kalsbeek College zijn gebouwd. De christelijke identiteit is verankerd in de school en vraagt voortdurend om het goede gesprek hierover. Wij blijven daarom inzetten op het onderhouden, actualiseren en zichtbaar maken van onze identiteit, zowel in het beleid als in de dagelijkse praktijk.

Op speciale momenten staan we met elkaar stil bij het geloof. Zo vieren we bijzondere momenten als Kerst en Pasen samen. Op locatie Schilderspark is in 2018 een nieuwe commissie met de invulling van de kerstviering aan de slag gegaan. Een aantal jaar op rij was de Petruskerk in Woerden het decor van de kerstviering. Dit jaar is ervoor gekozen om de viering in school te laten plaatsvinden. Alle leerlingen op locatie Schilderspark woonden, verdeeld over vijf groepen, in de aula een kerstconcert met een boodschap bij. De vieringen op locatie Bredius vonden onder andere plaats in de Lutherse kerk, de Kruiskerk en in de aula van school.

3.2 Onderwijs

Beleid locatie Bredius:

Uit de reeks schoolplandoelen noemen we:

- **De start van maxoXL:** deze nieuw opgezette opleiding is een 4-jarige route op locatie Bredius voor leerlingen met een mavo-advies die willen doorstromen naar het middelbaar beroepsonderwijs. Ze kunnen in een extra theorie- of praktijkvak examen kunnen doen. In schooljaar 2018-2019 is de eerste lichting gestart (drie mavoXL brugklassen).
- **De invoering van de driehoeksgesprekken:** in november zijn er voor het eerst op locatie Bredius driehoeksgesprekken tussen de leerling, ouders/verzorgers en mentor gehouden. De leerling is de gespreksleider en hij krijgt en neemt de regie over zijn onderwijsproces. De nieuwe aanpak is door de drie partijen als positief beoordeeld en is een succesvolle manier om zo op allerlei fronten betrokkenheid te creëren.
- **De invoering van laptops in leerjaar 1:** een belangrijk doel uit ons schoolplan is de inzet van ICT in ons onderwijsprogramma. Alle brugklassen (en eveneens de bovenbouwklassen op locatie Schilderspark) zijn gestart met laptops. In het kader van maatwerk biedt het werken met laptops leerlingen de mogelijkheid op hun eigen niveau, tempo en persoonlijke voorkeur te laten werken. De docent blijft een sleutelrol vervullen. Hij kent het aanbod van digitaal leermateriaal en kiest voor inzet en dosering.

Resultaten locatie Bredius

Alle afdelingen (vmbo-basis, vmbo-kader en vmbo-theoretisch) scoren voldoende – het zogenaamde basisarrangement – voor wat betreft het opbrengstenoordeel van de inspectie.

Het slagingspercentage op het Kalsbeek College locatie Bredius is nog hoger dan de afgelopen tien jaar. Van de examenleerlingen verliet 98,5% de school met een diploma op zak. De examenresultaten van alle afdelingen liggen boven het landelijk gemiddelde. Het leerwegondersteunend onderwijs en de gemengde leerweg hebben slagingspercentages van 100%. Mede hieruit blijkt dat ons onderwijs van goede kwaliteit is.

Beleid locatie Schilderspark

Uit de reeks schoolplandoelen noemen we:

- **De start van havo-6:** ook op locatie Schilderspark is een nieuwe opleiding ontwikkeld. Bij deze 6-jarige mavo/havo-route staat een optimale doorstroom van mavo naar havo centraal. De route is bedoeld voor leerlingen met minimaal een mavo-advies, die de ambitie hebben om de havo te halen. Zij behalen in 6 jaar zowel het mavo- als het havodiploma. Door al aan het begin van de middelbare schoolcarrière de ambitie voor de havo uit te spreken, worden leerlingen zo goed mogelijk klaargestoomd voor beide examens, zodat met deze aansluiting de opstap naar de havo kansrijker wordt aangepakt.
- **De start van de Kalsbeek Voetbal Academie:** de Kalsbeek Voetbal Academie is maatwerkprogramma voor brugklasleerlingen waarbij de leerlingen vier lesuren per week voetballen, als onderdeel van het reguliere schoolrooster. Het doel van de voetbalacademie is om een extra bijdrage te leveren aan de persoonlijke ontwikkeling en de voetbalontwikkeling van leerlingen met passie voor de sport.
- **Het houden van lesobservaties:** een van de manieren waarop het Kalsbeek College investeert in de onderwijskwaliteit is met lesbezoeken. Jaarlijks bezoekt en beoordeelt de locatiedirectie circa 60 lessen van even zoveel docenten. Bij de beoordelingsronde in 2018 zijn er koppels gemaakt van directieleden en docenten uit het kweekvijvertraject. Dat is een opleidingstraject onder regie van samenwerkingsverband Perspectief, bedoeld voor docenten die zich verder willen bekwamen op het gebied van leiderschap. De lesbezoeken leveren naast waardevolle inzichten ook veel goede gesprekken op over het onderwijs.

Resultaten locatie Schilderspark

Alle afdelingen op locatie Schilderspark (havo, atheneum en gymnasium) scoren voldoende – het zogenaamde basisarrangement – voor wat betreft het opbrengstenoordeel van de inspectie.

Het percentage geslaagden – in 2018 ligt dit percentage op nagenoeg 92% – is opnieuw zeer goed. Al jarenlang ligt het slagingspercentage van het Kalsbeek College boven het landelijk gemiddelde. Het resultaat van de gymnasiumopleiding (100% geslaagd) is het apart vermelden waard.

Prestatiebox

Sinds 2012 worden extra middelen in het kader van de Prestatiebox toegekend. Voor 2018 is deze subsidie totaal € 777.768. Deze middelen worden doelgericht ingezet op het verbeteren en versterken van het taal- en rekenonderwijs, brede vorming, het stimuleren van excellentie o.a. door intensivering van de samenwerking met het Junior College Utrecht (JCU), het bieden van een zevende vak in vmbo-t, het beter volgen van de leerlingen door middel van een Volg Advies Systeem (VAS) en de Kalsbeek Academie.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Technisch VMBO

Bij de invoering van het nieuwe profielvak Produceren Installeren Energie (PIE) is flink geïnvesteerd in nieuwe inventaris voor het metaalgedeelte. Eerder boden we alleen installatie- en elektrotechniek. Ook voor de verschillende keuzevakken is er geïnvesteerd.

Om leerlingen te stimuleren een keuze voor een technisch beroep te maken, geeft de decaan in iedere tweede klas voorlichting. De leerlingen kunnen kiezen voor een praktische sectororiëntatie in het praktijklokaal van PIE. De volgende ronde PSO is in een technisch bedrijf.

Aan het einde van klas 1 kunnen vmbo-basis- en kaderleerlingen kiezen voor de Techniekklas. Deze leerroute biedt een behoorlijk aantal uren techniek voor die leerlingen die liever met hun handen dan uit boeken werken.

We doen mee aan de landelijke Vakkanjerwedstrijd. Leerlingen worden hierbij ondersteund door medewerkers uit het bedrijfsleven.

In het kader van de subsidie voor sterk techniekonderwijs (STO) krijgen de regioplannen steeds meer vorm. We verwachten de plannen voor 1 maart voor de voorschouw in te kunnen sturen. Voor 1 april 2019 gaat de definitieve aanvraag naar het ministerie.

3.3 Personeel

Bevoegdheid

Meer dan gemiddeld zijn de docenten op het Kalsbeek College bevoegd voor het vak waarin ze lesgeven. Een aantal docenten heeft in 2018 na het afronden van de studie de benodigde onderwijsbevoegdheid behaald. Van sommige onbevoegde docenten is de tijdelijke benoeming niet verlengd, maar daarnaast is een relatief grote groep nieuwe docenten aangesteld die nog bezig is zijn bevoegdheid te halen. Onbevoegde docenten zijn daarmee in aantal en in verhouding tot het totaal aantal docenten iets toegenomen ten opzichte van vorig jaar, maar ligt het percentage onbevoegde docenten nog altijd onder het landelijk gemiddelde van 16,5%. Eind 2018 was 6,8% van de docenten (14 docenten) onbevoegd binnen het Kalsbeek College. Eind 2017 was dit 5,8% (12 docenten).

Ziekteverzuim

De doelstelling van het verzuimbeleid is ongewijzigd: het verzuim moet onder de 5% blijven. De ingeslagen weg werpt zijn vruchten af. Het ziekteverzuim blijft met 3,6% ver onder de afgesproken norm en ligt ruim onder het landelijk gemiddelde in het voortgezet onderwijs (5,1%).

Een medewerker op het Kalsbeek College meldt zich gemiddeld 1,32 keer per jaar ziek en 49% van de medewerkers heeft zich niet ziek gemeld in 2018. Dit is onder het landelijk gemiddelde. In het nieuwe beleid gaan we op dezelfde voet verder. Het ziekteverzuim heeft zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

2015: 4,59 %

2016: 4,04 %

2017: 4,38 %

2018: 3,60 %

Functiemix

Het promotiebeleid is de verdeling van docenten (in Fte's) over de verschillende salarisschalen, de functiemix. In het promotiebeleid OP is afgesproken dat er op het Kalsbeek College een functiemixverhouding van 25,0% LB, 54,0% LC en 21,0% LD als ondergrens wordt gehanteerd.

In de promotieprocedure van 2018 zijn er geen docenten gepromoveerd van LB naar LC of van LC naar LD. De gerealiseerde functiemix op het Kalsbeek College was eind 2018: 24,5% LB, 54,2% LC en 21,4% LD. Hiermee wordt voldaan aan de afgesproken functieverhouding.

Kwaliteit personeel

Op het Kalsbeek College werken we voortdurend aan versterking van de onderwijskwaliteit. Eén van de speerpunten uit het schoolplan is 'de professionele leercultuur als basis voor voortdurend verbeteren'. De Kalsbeek Academie biedt de gelegenheid om ervaring te delen en met en van elkaar te leren en zo bij alle collega's persoonlijke groei en ontwikkeling te stimuleren. Op locatie Schilderspark is gekozen voor een vast moment. Elke donderdagmiddag staat voor docenten de Kalsbeek Academie op de agenda, waarop tal van ontwikkel- en scholingsactiviteiten georganiseerd worden. Op locatie Bredius wordt binnen de Kalsbeek Academie voornamelijk vraag gestuurd gewerkt. Dit houdt in dat individuele docenten en teams kunnen aangeven wat hun scholingsbehoefte is. In de Kalsbeek Academie ligt het accent op 'leren van elkaar'. De kwaliteiten van collega's zijn bekend en worden ingezet in de Academie. Een collega kan daarbij de rol van coach of expert hebben.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Uitkeringen na ontslag

Het beleid is er op gericht om eventuele uitkeringen na ontslag te minimaliseren, waarbij de rechtmatigheidscriteria in acht worden genomen.

3.4 Middelen

In 2017 heeft een sterke daling van het weerstandsvermogen plaatsgevonden. In het kader van de reorganisatie is € 1.353.000 vrijgemaakt om de gevolgen van het sociaal plan te kunnen bekostigen. Zowel in 2017 alsook in 2018 is daarnaast sprake geweest van een exploitatietekort. Hierdoor is het weerstandsvermogen net onder het gewenste niveau gedaald. De komende jaren zal de begroting steeds een klein positief resultaat moeten kennen, om zo het weerstandsvermogen weer op het benodigde niveau, 20%, te krijgen. Overigens verkeert de reorganisatie momenteel in een afrondende fase en is de balans opgemaakt. Te constateren is dat een groot deel van de vrijgemaakte middelen niet nodig zijn geweest. Dit is mede het gevolg van de hogere dan voorziene aanmeldingen in het voorjaar van 2018. Het niet benodigde deel is in 2018 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie gebracht.

3.5 Kwaliteitszorg

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. In 2018 heeft de inspectie beoordeeld dat het onderwijs op het Kalsbeek College van voldoende kwaliteit is. Op verzoek van het Kalsbeek College heeft de inspectie beoordeeld of het onderwijsaanbod en de extra ondersteuning op locatie Schilderspark als 'goed' kan worden gezien. En dat was het geval. Volgens de inspectie overstijgen het aanbod en de extra ondersteuning de basiskwaliteit en krijgen deze onderdelen een 'goed'. Op locatie Bredius is op eigen verzoek gekeken naar de extra ondersteuning en praktijkvorming/stage. Ook deze onderdelen scoorden 'goed'.

Naast het vierjaarlijks onderzoek van de onderwijsinspectie monitoren we zelf voortdurend de kwaliteit van ons onderwijs. Van alle factoren die de leerresultaten verbeteren heeft het handelen van leerkrachten verreweg de grootste invloed. Daarom investeert het Kalsbeek College op allerlei manieren in de onderwijskwaliteit, zoals met lesobservaties. Op locatie Schilderspark heeft de locatiedirectie 55 lessen bezocht en beoordeeld en kwam tot de conclusie dat het niveau van de lessen opnieuw gestegen is, vooral op het gebied van onderwijs op maat en van feedbackprocessen. Ruim 80% van de lessen werd als voldoende tot goed beoordeeld. De locatiedirectie van Bredius heeft 50 lessen beoordeeld. Net als een jaar geleden was in circa 85% van de lessen de indicatoren 'pedagogiek', 'didactiek' of 'structuur' (meer dan) voldoende zichtbaar. Een les waarbij een van die kenmerken niet voldoende zichtbaar is, kan niet in aanmerking komen voor voldoende of goed. We leggen de lat dus hoog om ons te prikkelen om nog beter te worden. Het toetsingskader 'De Goede Les', met criteria afgeleid van de onderwijskundige doelstellingen uit het schoolplan, wordt volgend jaar aangevuld met de indicator 'ICT-gebruik'. In functioneringsgesprekken en d.m.v. scholing (Kalsbeek Academie) wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het onderwijs en de kwaliteit ervan.

Tevredenheidsenquêtes

Alle derdeklassers hebben in het voorjaar van 2018 deelgenomen aan een enquête waarin hun tevredenheid met school gemeten werd. Dat levert voor de school waardevolle informatie op. Waar kunnen we tevreden over zijn en waar ligt er nog een uitdaging? Het cijfer dat onze leerlingen de school geven, ligt net boven het landelijk gemiddelde (ruim 31.000 derdeklas vmbo'ers uit het hele land maakten dezelfde enquête).

We scoren ruim boven het gemiddelde in ons brede aanbod aan vakken en richtingen en wat nog belangrijker is: leerlingen voelen zich veilig op school en er wordt goed opgetreden bij pestgedrag. Dat is de basis om te kunnen leren dus dat is iets om trots op te zijn.

Kijkend naar de deelgebieden scoort locatie Bredius nagenoeg gemiddeld op het gebied van individuele aandacht en begeleiding. Dat vinden we te laag en krijgt onze aandacht. Dit zijn juist de terreinen die we binnen het Kalsbeek College belangrijk vinden.

Klachten

Bij het College van Bestuur is één klacht ingediend, bij de locatiedirecteur van locatie Bredius twee klachten. Deze klachten zijn afgehandeld.

Lestijd

In 2018 voldeden alle afdelingen aan de wettelijk verplichte onderwijstijd.

SchoolVensters

Voor een overzicht van alle cijfermatige gegevens en resultaten van onze school:
www.scholenopdekaart.nl.

3.6 Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband VO regio Utrecht West

In het kader van de wettelijke ontwikkeling van passend onderwijs werkt het Kalsbeek College samen met het Minkema College, het Veenlanden College in Mijdrecht, de vestiging Montfoort van het Wellant vmbo Montfoort en het Futura College (praktijkschool) in Woerden.

Passend onderwijs is formeel op 1 augustus 2014 gestart.

Het samenwerkingsverband ontwikkelt zich vanuit haar visie en missie volgens het school+-model. Dit betekent dat veel van de inzet en de middelen naar het primaire proces in de scholen gaan en dat gewerkt wordt met een slanke invulling van de organisatie op het niveau van het samenwerkingsverband. Op grond van het school+-model is in 2015 een nieuwe verdeling van de financiële middelen tussen de schoolbesturen overeengekomen. Op elke locatie van het samenwerkingsverband is een trajectvoorziening opgezet die zorgt voor de invulling van een goede basisondersteuning. Spil vanuit het samenwerkingsverband vormt het RUW-loket. Dit loket zorgt voor toelatingsverklaringen, toewijzing van (leerling-) arrangementen voor de scholen en voor het monitoren van resultaten en ontwikkelingen.

Stichting Perspectief

Het Kalsbeek College is met 6 andere scholen aangesloten bij het samenwerkingsverband Perspectief. De samenwerking vindt plaats op diverse terreinen, zoals op onderwijskundig, personeels- en financieel gebied. Naast bestuurlijk overleg zijn 2 commissies actief: de Plaatsingscommissie (personeelsbeleid) en de commissie Strategie, Huisvesting, Financiën en Beheer. Ook is er een gezamenlijk visitatieproject. Hiervoor zijn eigen visitatoren opgeleid. De beide locaties van onze school hebben inmiddels deelgenomen aan een visitatie.

Samenwerking met de Hogeschool Utrecht

Het Kalsbeek College werkt al jaren samen met de Hogeschool Utrecht om nieuwe docenten op te leiden. Deze samenwerking is voor de Hogeschool, de studenten en voor ons positief: De Hogeschool krijgt voldoende en kwalitatief goede stageplaatsen beschikbaar, de student doet werkervaring op en kent onze school en wij weten de goede studenten t.z.t. bij vacatures te vinden.

De samenwerking met de Hogeschool Utrecht heeft er toe geleid dat wij sinds 2011 het keurmerk 'Opleidingsschool' toegekend hebben gekregen. In 2015 vond de laatste herkeuring plaats en is de toekenning van dit keurmerk verlengd tot 2019.

3.7 Financieel verslag

Financieel gezien is de school redelijk gezond. In grote lijnen zijn de financiële gegevens te vinden in SchoolVensters. De jaarrekening 2018 wordt deze zomer aan de SchoolVensters toegevoegd. De kern van het financieel beleid is en blijft bewust investeren in kwalitatief goed onderwijs en behouden van een financieel gezonde school.

Gestreefd wordt naar een weerstandsvermogen van 20%. In 2017 bedroeg het weerstandsvermogen 19,06%. De bijzondere last, welke in 2017 genomen is ten behoeve van de reorganisatie, heeft het weerstandsvermogen toen sterk doen verlagen. Eind 2018 is het weerstandsvermogen 19,63% en is daarmee iets onder het intern gewenste niveau, maar ruim binnen de normen van het ministerie van OCW. Direct ingrijpen is daarmee niet nodig. Het beleid is erop gericht om het weerstandsvermogen weer geleidelijk op 20% te krijgen.

Financiële organisatie

De toegepaste cyclus van planning & control stelt het College van Bestuur in staat om op een transparante manier te begroten en om goed aan te sluiten bij de hedendaagse manier van financiële sturing en beheersing. Ter ondersteuning hiervan wordt AFAS gebruikt. Hiermee kan goed worden voorzien in de managementinformatie. Het pakket AFAS heeft een ruim scala aan mogelijkheden waarvan de organisatie telkens meer gebruik gaat maken. Deze doorontwikkeling wordt begeleid door een gespecialiseerde partner. Om nog meer grip op de personele lasten te krijgen, is in begin 2019 besloten om Foleta te gaan implementeren. Zodra de implementatiefase is afgerond zal de informatie uit Foleta worden gebruikt om meer inzicht bij de managementinformatie en - rapportages te verschaffen.

Schoolkosten

Er is een onderscheid tussen de vrijwillige ouderbijdrage en niet-vrijwillige ouderbijdrage. In de digitale schoolgids en in SchoolVensters wordt op transparante wijze aangegeven welk bedrag waarvoor wordt gevraagd. Het Kalsbeek College streeft ernaar een voor iedere leerling betaalbare school te blijven.

Treasurybeleid

Het College van Bestuur heeft een treasurystatuut vastgesteld. Dit statuut heeft tot doel sturing te geven aan de treasuryfunctie en risico's te beperken. Daarnaast is het doel het rendement van (tijdelijke) vrije middelen te optimaliseren en de kosten van eventuele leningen te minimaliseren. In 2018 is er geen sprake geweest van leningen en beleggingen. De directeur Beheer is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van het treasurybeleid. De Raad van Toezicht toetst het treasurybeleid.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen te vermelden die een effect hebben op de gepresenteerde resultaten.

3.8 Huisvesting

Het gebouw van de locatie Schilderspark komt uit 1988. Aan het begin van deze eeuw heeft een uitbreiding van de huisvesting plaatsgevonden. Binnen deze locatie leeft de behoefte om het gebouw aan te passen aan de wensen, die het onderwijs op deze locatie heeft. De plannen worden momenteel uitgewerkt en uitvoering zal zijn beslag krijgen in 2019 en 2020.

Het gebouw van de locatie Bredius is van recentere datum. Aanpassing van dit gebouw is op dit moment niet aan de orde. In het recente verleden is het leerlingenaantal fors toegenomen, waardoor het gebouw vol is. In 2014 zijn er om die reden 6 tijdelijke lokalen op het schoolterrein geplaatst. De komende jaren wordt een daling van het leerlingenaantal verwacht, waarmee de beschikbare huisvesting beter in overeenstemming met het aantal leerlingen is.

4. ANALYSE BEGROTING EN JAARREKENING

4.1 Analyse resultaat

Hieronder volgt een korte toelichting op de verschillen tussen begroting en realisatie. De begroting en realisatie zijn op pagina 36 opgenomen.

1.1 Normatieve rijksbijdrage

De normatieve rijksbijdrage personeel valt ca. € 292.408 (1,8%) hoger uit dan begroot. Deze afwijking heeft 2 oorzaken. Ten eerste heeft er over 2018 een compensatie plaatsgevonden voor aanpassingen in contractloon, premiekostenontwikkeling en overige sociale werkgeverslasten. Ten tweede is de last met betrekking tot oud-personeelsleden die een uitkering genieten lager dan begroot. De normatieve rijksbijdrage exploitatie is eveneens naar boven bijgesteld (€ 26.463 positief).

1.2 Overige subsidies OCW

De overige subsidies OCW vallen € 285.899 (13,7%) hoger uit dan begroot. De grotere afwijkingen komen door:

- verhoogde subsidies Prestatiebox (€ 41.925 positief) en gratis lesmateriaal (€ 13.468 positief)
- hoger dan begrote subsidie nieuwkomers (€ 25.698 positief)
- niet begrote subsidie vmbo techniek (€ 117.431)
- afboeken egalisatierekening subsidie OCW (€ 74.709 positief)

1.3 Ontvangen doorbetalingen SWV

De ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV komen € 15.016 hoger uit.

3. Overige baten

De overige baten zijn € 8.317 (1,0%) hoger dan begroot. Inherent aan de lagere leerlingenaantallen zijn de ouderbijdragen en doelheffingen € 50.479 lager. Bij de uitgaven zien we hiervoor een soortgelijke verschuiving. Ondanks deze lagere leerlingenaantallen stijgt de kantineomzet met € 54.156.

4.1.1 Loonkosten

Bij de loonkosten zijn enkele effecten zichtbaar. In juni heeft een salarisaanpassing plaatsgevonden van 2,35% en in oktober een eenmalige uitkering van 1% (totaaleffect circa +/- € 400.000).

In juli zijn transitievergoedingen (€ 65.637) betaald aan 6 personen die óf hun bevoegdheid niet hebben gehaald óf waarvan het contract na 2 jaar niet is verlengd. Daarnaast is een reservering opgenomen voor terug te vorderen transitievergoedingen bij het UWV, groot € 125.299. M.b.t. het schooljaar 2017-2018 heeft er een afrekening plaatsgevonden van de

normjaartaak (effect circa +/- € 48.000). Ook zien we verschuivingen richting de personele kosten (bijvoorbeeld inhuur) en personele baten (bijvoorbeeld uitkeringen UWV). Daarnaast is er rekening gehouden met de ontwikkeling van het leerlingenaantal met ingang van augustus. Een aangepaste personele bezetting resulteert in hogere loonkosten.

4.1.2 Overige personele lasten

De overige personele lasten zijn € 101.582 (15,8%) hoger dan begroot.

De vrijval op de ultimo 2017 gevormde reorganisatievoorziening, verwerkt onder de overige personeelskosten, heeft een positief effect van € 672.917. Zonder deze vrijval waren de overige personeelskosten € 775.113 hoger geweest. Ter vergelijking waren de overige personeelskosten zonder deze bijzondere baten en lasten in 2018 € 1.212.796 en in 2017 € 868.346

De mutaties in de personele voorzieningen hebben een negatief effect op het resultaat van € 263.693; de voorziening (spaar)verlof +/- € 91.818 door een lager dan verwachte mutatie in de verlofsaldi, en jubilea +/- € 74.780 omdat deze voorziening ultimo 2018 bepaald is op basis van een nieuwe systematiek waarbij toekomstige verwachte uitkeringen contant worden gemaakt (voorheen gebeurde dit o.b.v. een vast bedrag per Fte). Medewerkers die gebruik hebben gemaakt van het sociaal plan en in de WW zijn ingestroomd, hebben een negatief effect op de voorziening WW van € 274.922. De ultimo 2017 gevormde voorziening loondoorbetaling bij ziekte betreft 1 medewerker en heeft een negatief effect van € 5.808.

Als gevolg van de reorganisatie zijn collega's vertrokken. De vacatures die daardoor ontstonden, zijn tijdelijk ingevuld. Krapte op de arbeidsmarkt maakt dat dergelijke vacatures moeilijk vervulbaar zijn, waardoor tot inhuur moet worden overgegaan. Dit heeft het budget voor de inhuur van personeel met € 566.500 doen overschrijden.

Meer collega's met zwangerschapsverlof hebben een negatief effect op de loonkosten (meer vervanging) maar een positief effect op de UWV-ontvangsten, effect +/- € 70.464. Daarnaast zijn er van het UWV WIA-gelden ontvangen m.b.t. 1 medewerker +/- € 34.180.

4.2 Afschrijvingen

De afschrijvingen komen € 41.520 (6,2%) lager uit dan begroot, waarvan € 32.235 in ICT/hardware. Niet alle begrote investeringen zijn (ten volle) gerealiseerd of hebben later dan gepland plaatsgevonden. De aanschaf van devices voor docenten is een grote post, die begroot was in 2017 maar waarvan de aanschaf naar mei 2018 is geschoven (investering € 190.988, minder afschrijvingslasten in 2018 € 12.733).

4.3 Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 18.696 (1,5 %) lager dan begroot.

De lager dan begrote huisvestingskosten bestaan enerzijds uit een naar beneden bijgestelde dotatie aan de onderhoudsvoorziening met € 45.747. Daarnaast vallen de onderhouds(contract)kosten aan gebouwen en installaties hoger uit (€ 38.073 negatief). Het uitstellen van groot onderhoud in verband met de aanstaande verbouwing is hier mede de oorzaak van. De overstap naar een andere leverancier voor sanitaire contracten en middelen heeft een positief effect op de schoonmaakkosten van € 8.344.

4.4.1 Overige materiële lasten leerling gebonden

De overige materiële lasten leerling gebonden komen € 209.025 (11,0%) lager uit dan begroot. Groot effect zit in de leermiddelen, die voornamelijk uit boeken bestaan (€ 81.472 positief).

De lager dan begrote kosten, door een lager leerlingenaantal en gehanteerd tarief voor

VAVO-leerlingen hebben een positief effect op het resultaat van € 81.904. Naast eerder vermelde lagere investeringen in ICT/hardware zien we ook lagere kosten in ICT randapparatuur (€ 35.920 positief).

4.4.2 Overige materiële lasten administratie en beheer

De overige materiële lasten administratie en beheer zijn € 26.770 (6,0%) lager dan begroot. De kosten voor voorlichting basisscholen/open dagen doen het budget met € 17.075 overschrijden. Daarnaast komen de kosten van klein inventaris € 12.134 lager uit. Lagere leerlingenaantallen hebben een positief effect op de contributiekosten, effect +/- € 13.436. Diverse kleinere posten verklaren per saldo het restant.

4.4.3 Overige materiële lasten activiteiten leerlingen

De overige materiële lasten activiteiten leerlingen zijn € 955 (0,1%) lager dan begroot. De kosten van werkweken en excursies zullen, net als de opbrengsten hiervan door een lager leerlingenaantal, lager uitvallen: effect +/- € 25.076. De uitgaven Prestatiebox komen € 10.435 lager uit dan begroot. In tegenstelling tot de eerder vermelde lagere kosten van leermiddelen (boeken) komen de licenties aanschaf boeken € 49.218 hoger uit als gevolg van het werken met een eigen device in alle brugklassen. De kosten voor vieringen zullen € 14.200 onder het budget uitkomen, voornamelijk doordat de kerstviering op locatie Schilderspark op een andere manier georganiseerd is.

4.4.4 Overige materiële lasten overige exploitatie

De overige materiële lasten overige exploitatie zijn € 45.069 (52,4%) hoger dan begroot. Deze post bestaat uit de inkoopkosten voor de kantine, die net als de kantineverkoop zijn gestegen.

5.1 Financiële baten rente deposito's

De financiële baten rente deposito's zijn € 487 (48,7%) lager dan begroot. Dit komt door de lage rentestand in 2018.

4.2 Analyse balanspost mutaties

Hieronder een korte toelichting op de verschuivingen in de balansposten ultimo 2018 ten opzichte van 2017.

De materiële vaste activa nemen af met € 114.809. In het algemeen is er meer afgeschreven dan er is geïnvesteerd. Binnen Inventaris en apparatuur, welke daalt met € 54.921, is een stijging van € 20.273 in de ICT/hardware. De in 2018 aangeschafte devices voor de docenten hebben € 190.988 gekost.

De vlottende activa nemen af met € 68.517. De overlopende activa zijn met € 49.057 afgenomen; Deels toe te schrijven aan overlopende posten met betrekking tot voorschotten voor werkweken en excursies en voor VAVO-leerlingen. Daarnaast is ultimo 2018 voor het eerst een reservering opgenomen voor terug te vorderen transitievergoedingen bij het UWV, groot € 125.299. De voorziening oninbaarheid debiteuren is met € 19.192 gestegen als gevolg van het meer benadrukken van het vrijwillige karakter van schoolbijdragen.

De liquide middelen zijn afgenomen met € 812.272. Een onderbouwing volgt uit het kasstroomoverzicht.

Het eigen vermogen neemt af met het resultaat van € 64.187.

De voorzieningen nemen af met € 563.502. De in 2017 gevormde voorziening voor de reorganisatie daalt met € 1.204.368. In 2018 is er in de vrijwillige fase volop gebruikt

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

20

gemaakt van de faciliteiten uit het sociaal plan en zijn medewerkers uit dienst gegaan. Hierdoor zijn minder financiële middelen nodig geweest om het vertrek te stimuleren en heeft een vrijval op de voorziening plaatsgevonden van € 672.917. Daarnaast is de dotatie in de onderhoudsvoorziening hoger geweest dan de onttrekking in 2017 (€ 219.589). Dit heeft mede te maken met het uitstellen van groot onderhoudsactiviteiten op de locatie Schilderspark in verband met mogelijke verbouw- en verbeterplannen. Tevens zijn de overige personele voorzieningen gemuteerd; de voorziening (spaar) verlof is met € 77.108 toegenomen als gevolg van een toegenomen spaarsaldo. De voorziening WW-verplichting neemt toe met € 255.043, vooral door verwachte hogere en langer door te betalen uitkeringen in verband met de uitstroom van medewerkers in het kader van de reorganisatie. Ultimo 2018 is de systematiek gewijzigd ten behoeve van de berekening van de voorziening jubilea. De voorziening is met € 83.317 toegenomen; een stijging van € 95.065 als gevolg van de nieuwe systematiek en een daling van € 11.748 als gevolg van het dalend aantal FTE). De ultimo 2017 gevormde voorziening loondoorbetaling bij ziekte betreft 1 medewerker en heeft een effect van € 5.808.

Het crediteurensaldo is afgenomen met € 231.600, hetgeen enerzijds te danken is aan lagere facturen ultimo boekjaar van VAVO-leerlingen en boeken. Daarnaast heeft een betere grip op de facturenstroom met behulp van digitale verwerking een belangrijke bijdrage geleverd.

De belastingen premies sociale verzekeringen zijn met € 57.527 afgenomen. Inherent aan het minder aantal Fte's is de af te dragen loonheffing en sociale lasten € 64.194 lager. De overige kortlopende schulden zijn € 15.442 hoger. De overlopende passiva komen € 87.767 lager uit door het afboeken van de egalisatierekening subsidie OCW, groot € 74.709.

4.3 Resultaat normalisatie

Het resultaat over 2018 geeft vanwege de vrijval van de reorganisatievoorziening een vertekend beeld en bedraagt € 937.112 euro negatief. Genormaliseerd ziet het resultaat er als volgt uit:

Resultaat volgens jaarrekening	€ 64.187 -/-
Vrijval egalisatie rekening OCW	€ 74.709 -/-
Vordering transitievergoeding	€ 125.299 -/-
Vrijval voorziening reorganisatie	€ 672.917 -/-
Genormaliseerd resultaat	<u>€ 937.112 -/-</u>

Het gerealiseerde genormaliseerde resultaat is substantieel lager dan het begrote negatieve resultaat van € 427.285. Opvallend hierin zijn de hoger dan begrote loonkosten en overige personele lasten. Een stringent financieel beleid in 2019 zal ertoe leiden dat een vergelijkbare overschrijding in dat jaar niet zal kunnen voorkomen.

5. KENGETALLEN

SOLVABILITEIT 1

De solvabiliteit 1 ofwel het eigen vermogen (excl. voorzieningen) uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal bedraagt ultimo:

Norm	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
n.v.t.	43,89%	40,58%	55,74%	59,90%	58,30%	55,16%	47,97%

SOLVABILITEIT 2

De solvabiliteit 2 ofwel het eigen vermogen (incl. voorzieningen) uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal bedraagt ultimo:

Norm	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
>30%	75,17%	74,09%	73,42%	76,94%	69,76%	65,02%	60,86%

RENTABILITEIT

Het nettoresultaat uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële en de buitengewone baten bedraagt ultimo:

Norm	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
>-5% - <+5%	-0,28%	-7,50%	-0,06%	2,43%	3,22%	5,37%	3,09%

PERCENTAGE MATERIELE KOSTEN

Totale lasten minus personele lasten uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten bedraagt ultimo:

Norm	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Circa 15-20%	21,45%	21,43%	20,89%	18,97%	19,26%	19,04%	20,03%

WEERSTANDSVERMOGEN

Het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële baten inclusief de buitengewone baten bedraagt ultimo:

Norm	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
10% - 40%	19,63%	19,06%	26,10%	26,07%	26,08%	22,72%	18,28%

KAPITALISATIEFACTOR

Het balanstotaal minus gebouwen en terreinen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten bedraagt ultimo:

Norm	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Max 35%	37,79%	40,09%	39,61%	36,14%	36,71%	32,72%	28,41%

LIQUIDITEIT

De liquiditeit (de vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden ofwel de current ratio) bedraagt ultimo:

Norm	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
>0,5 - <1,5	2,65	2,62	2,42	2,84	1,78	1,42	1,10

WERKKAPITAAL in miljoenen euro's

Het werkkapitaal betreft de vlottende activa minus de kortlopende schulden. Deze bedraagt ultimo:

Norm	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
n.v.t.	4,20	4,72	4,31	4,52	2,51	1,46	0,33

6. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

	2017 gerealiseerd	2018 gerealiseerd verslagjaar	2019 begroting jaar T+1	2020 begroting jaar T+2	2021 begroting jaar T+3	2022 begroting jaar T+4
Personele bezetting per 31/12 in FTE:						
Management / Directie	15,60	11,60	13,60	13,60	13,60	13,60
Onderwijzend Personeel	171,10	163,45	153,37	152,45	150,25	151,33
Onderwijs Ondersteunend Personeel	53,30	50,07	45,62	44,62	44,62	44,62
leerlingen op 1-10 (t-1) incl Vavo	2.881	2.657	2.592	2.459	2.436	2.381
Huisvesting aantal m2	20562	20562	20562	20562	20562	20562
Activa	2017 gerealiseerd	2018 gerealiseerd verslagjaar	2019 begroting jaar T+1	2020 begroting jaar T+2	2021 begroting jaar T+3	2022 begroting jaar T+4
Vaste activa						
Immateriële VA						
Materiële VA	3.618,0	3.503,2	3.253,0	3.113,3	2.940,1	2.859,1
Financiële VA						
Totaal vaste activa	3.618,0	3.503,2	3.253,0	3.113,3	2.940,1	2.859,1
Vlottende activa	7.631,8	6.751,0	7.269,0	7.098,3	7.762,6	8.258,5
Totale activa	11.249,8	10.254,2	10.522,1	10.211,6	10.702,7	11.117,6
Passiva	2017 gerealiseerd	2018 gerealiseerd verslagjaar	2019 begroting jaar T+1	2020 begroting jaar T+2	2021 begroting jaar T+3	2022 begroting jaar T+4
Eigen vermogen						
Algemene reserve publiek	3.225,4	3.298,0	3.430.971	3.478.871	3.559.523	3.525.029
Algemene reserve privaat	168,8	169,2	169.629	170.053	170.478	170.904
Bestemmingsreserve publiek	1.280,5	1.033,2	1.005.683	989.092	984.644	980.804
Voorzieningen	3.710,7	3.207,2	3.334,5	3.832,4	3.568,2	3.314,8
Kortlopende schulden	2.864,5	2.546,6	2.581,3	1.741,1	2.419,8	3.126,1
Totaal Passiva	11.249,8	10.254,2	10.522,1	10.211,6	10.702,7	11.117,6
BATEN	2017 gerealiseerd	2018 gerealiseerd verslagjaar	2019 begroting jaar T+1	2020 begroting jaar T+2	2021 begroting jaar T+3	2022 begroting jaar T+4
1. Rijksbijdragen OCW						
1.1.1 Normatieve rijksbijdrage personeel	17.618,9	16.735,1	16.525,6	15.826,1	15.455,4	15.135,4
1.1.2 Normatieve rijksbijdrage exploitatie	2.784,6	2.615,7	2.514,0	2.386,9	2.364,9	2.312,4
1.2 Overige subsidies OCW	2.306,2	2.380,1	2.188,8	2.076,5	2.057,0	2.010,6
	284,7	293,6	278,6	278,6	278,6	278,6
2. Overige overheidsbijdragen	94,9	62,0	40,4	40,4	40,4	40,4
3. Overige baten	858,4	840,4	779,5	759,5	756,0	747,4
Totaal baten	23.947,8	22.927,0	22.326,9	21.367,9	20.952,3	20.524,8
LASTEN	2017 gerealiseerd	2018 gerealiseerd verslagjaar	2019 begroting jaar T+1	2020 begroting jaar T+2	2021 begroting jaar T+3	2022 begroting jaar T+4
4.1.1 Loonkosten	18.260,1	17.252,2	16.752,6	16.132,0	15.753,5	15.589,9
4.1.2 Overige personele lasten	2.354,7	822,5	689,6	654,2	648,1	633,5
4.2 Afschrijvingen	648,6	632,3	579,0	564,7	526,1	480,5
4.3 Huisvestingslasten	1.206,9	1.232,6	1.297,2	1.230,6	1.219,1	1.191,6
4.4.1 Overige materiële lasten leerlinggebonden	1.793,5	1.693,7	1.547,5	1.468,1	1.454,4	1.421,6
4.4.2 Overige materiële lasten adm. en beheer	470,9	415,9	418,4	396,9	393,2	384,3
4.4.3 Overige materiële lasten activiteiten leerlingen	910,2	811,6	817,2	775,3	768,0	750,7
4.4.4 Overige materiële lasten overige exploitatie	101,3	131,0	120,5	114,3	113,2	110,7
Totaal lasten	25.746,1	22.991,7	22.222,0	21.336,2	20.875,7	20.562,7
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.798,3	-64,7	104,8	31,7	76,6	-37,9
5. Saldo financiële baten en lasten	1,3	0,5	1,0	0,0	0,0	0,0
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-1.797,0	-64,2	105,8	31,7	76,6	-37,9
6. Saldo Bijzondere baten en lasten	0,0	0,0				
Saldo exploitatie	-1.797,0	-64,2	105,8	31,7	76,6	-37,9

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

23

KALSBEK COLLEGE

9 MEI 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

6

6.1 Toelichting bij de cijfers van de continuïteitsparagraaf

De gepresenteerde meerjarenbegroting wijkt bij de activa en passiva af van de versie zoals opgesteld bij de begroting 2019. Bij de begroting werd nog uitgegaan van een prognose 2018. In deze versie zijn de gegevens uit de jaarrekening 2018 gebruikt.

Ontwikkeling in de personele bezetting

In de periode 2017 – 2021 daalt het beschikbare aantal Fte van 240,0 Fte naar 209,6 Fte. Dit wordt veroorzaakt door een daling van het leerlingenaantal. Daarnaast zullen de loonkosten gemiddeld harder stijgen dan de bekostiging zal toenemen. Ook wordt er in de meerjarenraming van uitgegaan dat er vanaf 2020 weer sprake is van een nagenoeg budgettair neutrale begroting. Vanaf 2019 is er sprake van een beperkt positief begroot resultaat, bedoeld om het weerstandsvermogen op voldoende niveau te brengen.

Ontwikkeling in de leerlingenaantallen

Verwacht wordt dat de school in aantal leerlingen de komende jaren zal dalen van 2.592 leerlingen op 1 oktober 2018 naar 2.408 leerlingen op 1 oktober 2022. Deze daling is een gevolg van de demografische ontwikkeling. Hierbij is uitgegaan van de huidige omvang van de groepen 6,7 en 8 van de basisscholen en het percentage leerlingen dat zich, van de betreffende basisschool, afgelopen jaar heeft aangemeld bij ons.

Ontwikkeling in de meerjarenbalans

Uit de meerjarenbegroting blijkt dat er in de komende jaren ruimschoots voldoende liquide middelen beschikbaar zijn om de gewenste investeringen te kunnen bekostigen. Door de negatieve resultaten in de jaren 2016 t/m 2018 is het eigen vermogen gedaald. Doordat er voor de komende jaren een – beperkt – exploitatieoverschot is begroot, wordt ernaar gestreefd om het weerstandsvermogen weer op 20% te krijgen.

Ontwikkelingen in de exploitatie

De ontwikkeling van het leerlingenaantal heeft een gevolg voor de baten. Naast verlaging van de Rijksvergoeding zullen ook de inkomsten voor de vrijwillige ouderbijdrage dalen. De verwachte daling van het leerlingenaantal heeft ook gevolgen voor de omvang van het personeelsbestand.

Tot 2 jaar terug is steeds veel nieuw (jonger) personeel aangetrokken, waardoor de personele lasten gemiddeld lager waren dan landelijk. Inmiddels ligt de GPL van onze stichting boven het gemiddelde van Nederland.

Doordat de reorganisatie zo goed als afgerond is, heeft er een vrijval in de voorziening t.b.v. het sociaal plan plaatsgevonden. Deze vrijval, groot € 628.917, is in de exploitatie verwerkt, waardoor het tekort minder groot is dan begroot én dan in het najaar van 2018 voorzien.

6.2 Toelichting overige ontwikkelingen de continuïteit aangaande

Huisvesting

Doordecentralisatie onderwijshuisvesting

Met de gemeente Woerden is gesproken over de mogelijkheid van doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting. In 2018 is besloten niet over te gaan tot doordecentralisatie. Wel wordt er planmatig gewerkt aan renovatie en / of nieuwbouw door het opstellen van een beleidsrijk Integraal Huisvestingsplan.

Actualisering schoolgebouw

De laatste aanpassing / uitbreiding van het gebouw van locatie Schilderspark dateert uit 2004. Doordat de visie op de manier van geven van onderwijs aan het veranderen is, bestaat

er behoefte het gebouw te actualiseren en "toekomstproof" te maken. Plannen hiervoor zijn gemaakt. Momenteel wordt onderzocht wat van die plannen haalbaar is.

Leren en ICT

Vanaf 2018 / 2019 zijn leerlingen op school gaan werken met een eigen device. De leerling schaft dit device zelf aan. In 2018 zijn de brugklassers op beide locaties gestart met hun eigen device. Voor de bovenbouwleerlingen op locatie Schilderspark (leerjaar 4, 5 en 6) is vanaf schooljaar 2018/2019 Bring Your Own Device (BYOD) ingevoerd. Reden is dat veel leerlingen in die leerjaren al over een eigen device beschikken, die zij dan kunnen gebruiken. Daarnaast vinden wij het ongewenst dat ouders onnodig moeten investeren voor de korte periode dat deze leerlingen nog op onze school zijn.

7. TOEKOMSTPARAGRAAF

7.1 Toekomstparagraaf onderdeel B1

In het proces van de totstandkoming van de begroting hebben wij een risicoprofiel van de school opgesteld.

Dit profiel is – zoals gebruikelijk – opgesteld op basis van een uitgebreide behandeling in het MT en is gebaseerd op de door de VO-raad opgestelde systematiek. Voorafgaand hieraan heeft ieder MT-lid afzonderlijk het profiel ingevuld. Aan de hand van deze uitkomsten heeft de discussie in het MT plaatsgevonden met als uitgangspunt “Diegene, die een risico qua belang en/of kans een hoger cijfer geeft dan andere MT-leden, heeft gelijk.” De discussie vond daarmee inhoudelijk plaats en ging over vragen als: Waarom is dit een risico? Waarop moet een plan worden gemaakt? Of: Waarvoor dient een plan aanwezig te zijn?

Een risico kan voor een locatie groot zijn, maar voor het Kalsbeek College als geheel te verwaarlozen, omdat de oplossing voor het betreffende risico kan worden gevonden op de andere locatie of omdat het volume van het Kalsbeek College als geheel groot genoeg is om het risico in te perken. Om die reden is gekeken naar de risico's per locatie én naar de risico's Kalsbeek-breed.

Het resultaat is dat wij de risico's in beeld hebben en beleid hebben vastgesteld om deze risico's te beperken. De voortgang wordt bewaakt doordat tenminste een keer per kwartaal over het risicoprofiel door de bestuurder en directie wordt gesproken (MARAP).

Hieronder wordt nader ingegaan op het profiel, zoals deze in het najaar is vastgesteld.

7.2 Toekomstparagraaf onderdeel B2

Ons risicoprofiel bestaat uit 7 onderdelen, te weten:

- algemeen
- levensbeschouwelijke identiteit
- onderwijs
- personeel
- middelen
- organisatie en communicatie
- kwaliteitszorg

Onder 'algemeen' hebben wij de daling van het leerlingenaantal als een serieus risico geadresseerd. In 2018 hebben wij – met succes – verschillende maatregelen genomen om deze daling te verkleinen. In 2018 waren de feitelijke aanmeldingen ruim 130 leerlingen meer dan was geprognosticeerd. Deze lijn heeft zich ook in 2019 voortgezet. Daling van het leerlingenaantal blijft echter een serieus risico (totale risicoscore 20 (belang 5, kans 4)). De maatregelen op gebied van PR en aanbieden van speciale programma's (o.a. voetbalacademie, mavoXL, havo6, Veconbusinessclass), die eerder zijn genomen, worden de komende jaren uitgebouwd.

Op 'personeel' is sprake van een verhoogd risico vanwege de inzet van een reorganisatieplan en een sociaal plan, die beide in het najaar van 2017 zijn vastgesteld. Op basis van deze plannen zijn succesvol maatregelen genomen om mobiliteit te reguleren en boventalligheid te reduceren. Hierdoor ontstaat echter een verhoogd risico op WW-aanspraken (totaal risicoscore 12 (belang 4, kans 3)). Door – naast de UWV – deze oud-collega's te begeleiden naar een nieuwe werkomgeving, wordt gestreefd naar het zo laag mogelijk houden van deze lasten. Ook heeft een aantal personeelsleden ontslag genomen, terwijl de functie niet direct kan worden opgeheven omdat de lessen tijdelijk nog verzorgd dienen te worden. De krapte op de arbeidsmarkt maakt dat deze tijdelijke functies moeilijk vervulbaar zijn. Dit geeft een hogere druk op de lasten, omdat vaker dan voorheen overgegaan moet worden op – de veel duurdere – inhuur van personeel. Het

ontstaan van boventalligheid en het gebrek aan mobiliteit personeel (beide een totaal risico 16 (kans en belang 4)) blijven een risico. Door gerichte scholing (behalen van een andere bevoegdheid) van collega's beogen wij dit risico verlagen. Collega's zijn op deze manier ook in andere vakken inzetbaar.

Onder 'middelen' zien wij de onzekerheid over de bekostiging en de tegenvallende inkomsten uit de ouderbijdrage en overige schoolactiviteiten als verhoogde risico's. De onzekerheid over de bekostiging (totaal risicoscore 15 (belang 5, kans 3)) is een gevolg van het niet altijd volledig compenseren van lastenverhogingen, zoals cao-maatregelen. Daarnaast speelt de vereenvoudiging van de bekostiging. Deze valt voor onze school ongunstig uit. In ons meerjarig financieel beleid gaan wij uit van het volledig wegvallen van de overgangsmaatregelen per invoeringsdatum. De middelen, die voor de overgang beschikbaar zijn, zetten wij in om tijdelijke knelpunten in deze overgangsfase te bekostigen en – als deze ruimte aanwezig is – om innoverende projecten te bekostigen. De bijdrage die ouders betalen (totaal risicoscore 16 (belang 4, kans 4)), is grotendeels vrijwillig. Dit benadrukken wij ook in onze communicatie. Hierdoor is het risico aanwezig dat een toenemende groep ouders – een deel van – de factuur niet betaalt. Op dit moment is het risico nog aanvaardbaar en hebben wij geen concrete maatregelen genomen om dit risico in te perken. Indien teveel ouders niet meer betalen maken wij de afweging om een deel van ons programma te schrappen of om toch een – voor ons ongewenst – alternatief kosteloos programma aan te bieden aan de "niet-betalenden". Voor ons is dit laatste ongewenst, omdat wij van mening zijn dat alle leerlingen – ongeacht de financiële situatie van de ouders / verzorgers – aan ons volledige onderwijsprogramma dienen deel te nemen. Onder 'organisatie en communicatie' is de onvoldoende open en transparante communicatie een verhoogd risico (totaal risicoscore 16 (belang 4, kans 4)). Inmiddels zijn er 2 projecten, cultuur en structuur, opgestart met onder andere als doel de communicatie te verbeteren.

Onder 'kwaliteitszorg' stelden wij enig risico vast: kwaliteit van het onderwijskwaliteitssysteem niet toereikend en onvoldoende beschikbaarheid van relevante en / of betrouwbare managementinformatie (beide een totaal risicoscore 12 (belang 4, kans 3)). Daarom willen wij de managementrapportages verder verbeteren en doen dit onder andere door de implementatie van het programma Foleta en door het gesprek met meer focus op de resultaten. Ook worden de voortgang van de (financiële) cijfers en de beperkingen van de risico's binnen de directie en het College van Bestuur intensiever besproken. Daarnaast zal de onderwijskwaliteitsbewaking een nadrukkelijker plek krijgen in de nieuwe directiestructuren, waarmee de locaties momenteel bezig zijn.

7.3 Overige rapportages B3. Rapportage toezichthoudend orgaan

De rol van de raad van toezicht met betrekking tot de toekomstparagraaf is weergegeven in de het verslag van de raad van toezicht, onder hoofdstuk 2.

JAAARREKENING 2018

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrekking heeft.
Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

8. JAARREKENING 2018

Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Stichting voor Christelijk Voortgezet onderwijs te Woerden verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn RJ660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde en tenzij anders wordt vermeld tegen verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het College van Bestuur zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Vergelijking met vorig jaar

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs, zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Als activeringsgrens wordt een bedrag van € 1.000 gehanteerd vanaf 1 januari 2015. Activa voor deze datum aangeschaft hebben een activeringsgrens van € 450.

De afschrijvingstermijnen bedragen voor:

Gebouwen en terreinen	0 – 40 jaar
Inventaris en apparatuur	3 – 15 jaar

Eigendom

Het juridisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de stichting. De waarde hiervan is niet in de balans opgenomen. Het economisch eigendom berust bij de gemeente.

Bijzondere waardevermindering

Het Kalsbeek College beoordeelt jaarlijks op balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van vaste activa. Met bijzondere waardeverminderingen van vaste activa wordt rekening gehouden indien:

- a) gedurende de verslagperiode er duidelijke aanwijzingen zijn dat de reële waarde van een actief beduidend meer is gedaald dan verwacht zou mogen worden op basis van het verstrijken van de tijd of normaal gebruik;
- b) belangrijke veranderingen met een nadelig effect op de rechtspersoon zich in de verslagperiode hebben voorgedaan of zich in de nabije toekomst zullen voordoen op het terrein van techniek, markt, economie of wettelijke verplichtingen in de omgeving waarin het bevoegd gezag actief is dan wel in de markt waaraan een actief dienstbaar is;
- c) markttrentes of andere markttrentabiliteitseisen op investeringen de afgelopen periode zijn gestegen en naar verwachting de disconteringsvoet en daarmee in belangrijke mate de realiseerbare waarde beïnvloeden; of
- d) de boekwaarde van de netto activa van het bevoegd gezag hoger is dan de reële waarde ervan.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Passiva

Algemene reserve (publiek en privaat)

De algemene reserve (publieke middelen) vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

De algemene reserve (private middelen) is opgebouwd in de tijd dat de rechtsvorm "vereniging" was. Ouders van leerlingen betaalden voor het lidmaatschap. Deze middelen kunnen worden aangewend voor bijvoorbeeld innovatieve projecten op het Kalsbeek College.

Bestemmingsreserves

Hieronder opgenomen bestemmingsreserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

De bestemmingsreserve BAPO is bedoeld om toekomstige aanspraken vanwege de spaar BAPO op te vangen. De reserve bevat het 'spaartegoed' van personeel die in de afgelopen jaren de BAPO-uren spaarde.

Daarom is de reserve opgebouwd uit de gespaarde uren maal het toenmalig actueel uurloon, waarbij er vanuit gegaan wordt dat 77% van de kosten van de spaar BAPO ten laste komt van de werkgever en 90% van de personeelsleden gebruik zal maken van de spaar BAPO. Jaarlijks wordt de onderbouwing geactualiseerd en dit gebeurt als volgt.

De 'spaartegoeden' worden verminderd met het aantal opgenomen uren maal het huidige uurtarief maal 77%.

De 'spaartegoeden' van personeel dat uit dienst gaat en de spaar BAPO niet (of gedeeltelijk) heeft opgenomen, wordt op nul gesteld.

Bij het bepalen van de eindstand wordt rekening gehouden met het verschil tussen toenmalig (bij sparen) en huidig (bij opnemen) uurloon en een gebruik van de spaar BAPO van 90%.

De bestemmingsreserve Stoploss is bedoeld om risico's af te dekken van de Perspectief scholen indien de vervangingskosten van het ziekteverzuim op een school boven de 4% uitkomt. De hoogte van deze bestemmingsreserve wordt jaarlijks herijkt op basis van 1,2% van de personele Lumpsum vergoeding van het kalenderjaar. Deze verzekering is in 2018 opgeheven.

De bestemmingsreserve bouw is gevormd ten tijde van optering voor een mogelijke derde locatie. In plaats hiervan is destijds voorzien in het bruggebouw op de locatie Schilderspark. Vervolgens is de reserve gehandhaafd in afwachting van de uitkomst van de gesprekken met de Gemeente Woerden inzake doordecentralisatie huisvestingsgelden. Daarover is medio 2018 duidelijkheid gekregen; Er komt geen doordecentralisatie. Echter inmiddels zijn er plannen in ontwikkeling om het gebouw van de locatie Schilderspark grondig aan te pakken en aan te passen op de toekomstige visie op het geven van onderwijs. De reserve wordt nu gehandhaafd om te bekijken of deze middelen daarvoor kunnen worden aangewend. In 2019 zal hierover duidelijkheid komen. De bestemmingsreserve wordt verbijzonderd als de effecten hiervan bekend zijn.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs ingeschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorziening gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening groot onderhoud

Er wordt gebruik gemaakt van de tijdelijke overgangsregeling zoals geboden in RJ660 waarbij de voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeks van jaren op basis van een onderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden.

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 1% als disconteringsvoet gehanteerd. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht. Tot 2018 werd de voorziening berekend op basis van een branchegemiddelde per werkzame Fte.

Voorziening spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen. Opgenomen spaarverlof wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (voorheen verlof)

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van levensfase bewust personeel beleid is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd op basis van het aantal gespaarde uren maal de personeelslast van de desbetreffende medewerkers. Kosten van opname van het verlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening WW-verplichting

Voor de op de balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van WW-uitkeringen eigen bijdrage (25%) is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd op basis van uitkeringen aan voormalige werknemers, geëxtrapoleerd tot en met einddatum van deze uitkering. Daar waar mogelijk is een inschatting gemaakt van de kans dat de voormalig werknemer een nieuwe werkomgeving vindt. Deze inschatting is meegenomen bij de berekening van de dotatie en onttrekkingen.

Voorziening reorganisatie

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van de reorganisatie is een voorziening gevormd. De voorziening is gebaseerd op basis van afspraken conform het

sociaal plan en additionele verwachte kosten. Gerealiseerde kosten worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de werkelijk te verwachte loonkosten van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Pensioenen

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de, aan de pensioenuitvoerder, te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2018 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,0%.

Egalisatierekening

Deze post hangt samen met het egaliseren van meerjarige investeringssubsidies. De vrijval op basis van de afschrijvingssystematiek is verwerkt onder de baten. Ultimo 2018 is de egalisatierekening afgeboekt.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdragen verantwoord.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel

van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief. De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde en levensduur van het betreffende actief.

Overige materiele lasten

Onder de overige materiele lasten worden de volgende posten opgenomen: leerlinggebonden, administratie en beheer, activiteiten leerlingen en overige exploitatie. De overige materiele lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten. De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Financiële instrumenten

De Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende langlopende en kortlopende schulden.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

De Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs gebruikt geen financiële derivaten.

Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden

Balans per 31 december 2018

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

Activa	2018	2017
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	1.589.790	1.649.677
Inventaris en apparatuur	<u>1.913.451</u>	<u>1.968.372</u>
	3.503.241	3.618.049
Totaal vaste activa	3.503.241	3.618.049
Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	3.341	750
Ouders/leerlingen	35.930	39.570
Overige vorderingen	2.855	2.075
Overlopende activa	518.067	567.124
Af: voorzieningen wegens oninbaarheid	<u>-24.104</u>	<u>-4.912</u>
	536.089	604.607
Liquide middelen	<u>6.214.885</u>	<u>7.027.157</u>
Totaal vlottende activa	6.750.974	7.631.763
Totaal activa	<u>10.254.215</u>	<u>11.249.812</u>

Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden

Balans per 31 december 2018

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

Passiva	2018	2017
Eigen vermogen	4.500.436	4.564.623
Voorzieningen		
Onderhoudsvoorziening	1.697.884	1.478.295
Personele voorzieningen	<u>1.509.266</u>	<u>2.292.358</u>
	3.207.151	3.770.653
Kortlopende schulden		
Crediteuren	501.424	733.024
Belastingen en premies sociale verz.	762.459	819.986
Schulden terzake van pensioenen	219.065	225.597
Overige kortlopende schulden	123.913	108.395
Overlopende passiva	<u>939.768</u>	<u>1.027.535</u>
	2.546.628	2.914.536
Totaal passiva	<u>10.254.215</u>	<u>11.249.812</u>

Staat van baten en lasten 2018

	2018	2018	2017
	realisatie	begroting	realisatie
BATEN			
1. Rijksbijdragen OCW			
1.1.1 Normatieve rijksbijdrage personeel	16.735.105	16.442.696	17.618.949
1.1.2 Normatieve rijksbijdrage exploitatie	2.615.687	2.589.224	2.784.598
1.2 Overige subsidies OCW	2.380.126	2.094.226	2.306.205
1.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV	293.639	278.623	284.746
2. Overige overheidsbijdragen	62.044	75.197	94.888
3. Overige baten	840.449	832.132	858.425
Totaal baten	22.927.049	22.312.099	23.947.811
LASTEN			
4.1.1 Loonkosten	17.252.156	16.807.089	18.260.123
4.1.2 Overige personele lasten	822.538	764.342	2.354.704
4.2 Afschrijvingen	632.256	673.776	648.576
4.3 Huisvestingslasten	1.232.620	1.251.316	1.206.910
4.4.1 Overige materiële lasten leerlinggebonden	1.693.673	1.902.699	1.793.454
4.4.2 Overige materiële lasten adm. en beheer	415.851	442.621	470.865
4.4.3 Overige materiële lasten activiteiten leerlingen	811.635	812.590	910.206
4.4.4 Overige materiële lasten overige exploitatie	131.020	85.951	101.274
Totaal lasten	22.991.749	22.740.384	25.746.112
Saldo voor financiële baten en lasten	-64.700	-428.285	-1.798.301
5.1 Saldo financiële baten en lasten	513	1.000	1.289
Saldo financiële baten en lasten	513	1.000	1.289
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-64.187	-427.285	-1.797.012
6.1 Saldo bijzondere baten en lasten	0	0	0
Saldo exploitatie	-64.187	-427.285	-1.797.012

9 MEI 2019

Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden

Kasstroomoverzicht over 2018

	2018	2017
Saldo baten en lasten	-64.700	-1.798.301
Afschrijvingen	632.256	648.576
Mutaties werkkapitaal:		
- Vorderingen	68.517	-7.759
- Kortlopende schulden	-367.908	-118.687
Mutaties voorzieningen	-563.502	1.753.304
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	-295.338	477.132
Ontvangen interest	513	1.289
Bijzondere baten en lasten	0	0
	513	1.289
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-294.824	478.421
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	-517.447	-198.328
	-517.447	-198.328
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie liquide middelen	-812.272	280.093
Beginstand liquide middelen	7.027.157	6.747.064
Mutatie liquide middelen	-812.272	280.093
Eindstand liquide middelen	6.214.885	7.027.157

8.1 Toelichting op de balans per 31 december 2018

Materiële vaste activa

	Gebouwen Terreinen	Inventaris Apparatuur	Totaal
Stand per 1 januari 2018			
Aanschafwaarde	2.858.335	6.235.652	9.093.986
Cumulatieve afschrijving	-1.208.658	-4.267.280	-5.475.937
Boekwaarden	1.649.677	1.968.372	3.618.049
Mutaties 2018			
Investerings	50.355	467.092	517.447
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	0	0	0
Desinvesteringen (afschrijvingen)	0	0	0
Afschrijvingen	-110.243	-522.013	-632.256
	-59.887	-54.921	-114.809
Stand per 31 december 2018			
Aanschafwaarde	2.908.690	6.702.744	9.611.434
Cumulatieve afschrijving	-1.318.900	-4.789.293	-6.108.193
Boekwaarden	1.589.790	1.913.451	3.503.241
Afschrijving in jaren	0-40	3 - 15	
	<u>OZB waarde</u> <u>peildatum</u> <u>01-01-2017</u>	<u>Verzekerde waarde opgave</u> <u>gemeente Woerden</u> <u>per 01-01-2018:</u>	
Jozef Israëlslaan	4.298.000	21.300.369	
Coba Ritsemastraat	324.000	926.542	
Burg. H.G. van Kempensingel	12.067.000	20.931.048	

Gebouwen en terreinen

De Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs was ultimo 2018 juridisch eigenaar van de gebouwen:

- Jozef Israëlslaan
- Coba Ritsemastraat
- Burg. H.G. van Kempensingel

Het economisch claimrecht van deze gebouwen berust bij de Gemeente Woerden.

Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
Andere vorderingen	780	0
Waarborgsommen	2.075	2.075
Stand per 31 december	2.855	2.075

Overlopende activa

De samenstelling is als volgt:

	2018	2017
Te ontvangen rente rekening courant	139	342
Diverse overlopende vorderingen	128.705	11.804
Vooruit betaalde posten	389.222	554.978
Totaal per 31 december	518.067	567.124

Ouders/leerlingen

Het verloop van de voorziening is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	4.912	7.721
Onttrekking	28.825	24.189
Dotatie	48.017	21.380
Af: voorzieningen wegens oninbaarheid	24.104	4.912

Liquide middelen

De samenstelling is als volgt:

	2018	2017
Banken	84.713	226.700
Kasmiddelen	172	457
Spaarrekening	6.130.000	6.800.000
Totaal per 31 december	6.214.885	7.027.157

Eigen vermogen

De specificatie is als volgt:

	Saldo 31-12-2017	Bestemming exploitatiesaldo 2018	Overige mutaties 2018	Saldo 31-12-2018
Algemene reserve (private middelen)	168.784	422	0	169.206
Algemene reserve (publieke middelen)	3.115.366	182.668	0	3.298.033
Bestemmingsreserve (publieke middelen)	1.280.473	-247.276	0	1.033.197
Totaal eigen vermogen	4.564.623	-64.187	0	4.500.436

	2018	2017
Stoploss verzekering Perspectief	0	211.427
BAPO	33.197	69.046
Reserve bouw	1.000.000	1.000.000
Totaal Bestemmingsreserve (publieke middelen)	1.033.197	1.280.473

Voorzieningen

De specificatie is als volgt:

	Voorziening Onderhoud	Voorziening Verlof	Voorziening Spaarverlof	Voorziening Jubilea	Voorziening WW verpl.	Voorziening Reorganisatie	Voorziening Ziekte	Totaal
Stand per 1 januari 2018	1.478.295	505.848	74.712	144.000	167.430	1.340.368	60.000	3.770.653
Dotaties	285.000	187.462	10.198	97.807	331.405	0	65.808	977.679
Onttrekkingen	65.411	114.654	5.898	14.490	76.362	531.450	60.000	868.264
Vrijval						672.917		672.917
Stand per 31 december 2018	1.697.884	578.656	79.012	227.317	422.473	136.000	65.808	3.207.151
<i>Te verwachten afwikkeling</i>								
<i>Binnen 1 jaar</i>	242.639	100.000	0	13.359	136.176	96.000	0	588.174
<i>Van 1 - 5 jaar</i>	1.370.024	478.656	25.000	132.535	152.630	40.000	65.808	2.264.654
<i>Na 5 jaar</i>	85.221	0	54.012	81.423	133.667	0	0	354.323
	1.697.884	578.656	79.012	227.317	422.473	136.000	65.808	3.207.151

De onttrekkingen aan de onderhoudsvoorziening hebben plaatsgevonden t.b.v. o.a. CV, brandmelders en sanitaire voorzieningen.

Belastingen en premies

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
Loonheffing en sociale lasten	732.390	796.584
Omzetbelasting	30.069	23.402
Totaal per 31 december	762.459	819.986

Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
Nog te betalen netto lonen	76	0
Overlopende posten schulden	102.087	93.895
Terug te betalen OCW	21.750	14.500
Totaal per 31 december	123.913	108.395

Overlopende passiva

De samenstelling is als volgt:

	2018	2017
Nog te betalen vakantiegeld	557.234	593.827
Nog te betalen bindingstoelage	57.137	58.216
Vooruit ontvangen van ouders en leerlingen	216.393	230.148
Vooruit ontvangen subsidies OCW	22.370	22.381
Overige subsidies OCW/ niet geoormerkt	59.879	38.859
Vooruit ontvangen investeringssubsidies	0	77.630
Overige overlopende passiva	26.755	6.474
Totaal per 31 december	939.768	1.027.535

Vooruit ontvangen investeringssubsidies

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	77.631	94.491
Ontvangen subsidie	0	0
Toegerekende vrijval exploitatierekening	77.631	16.860
Stand per 31 december	0	77.631

De investeringsrekening hangt samen met het egaliseren van meerjarige investeringssubsidies.

De vrijval, op basis van de geldende afschrijvingssystematiek, is verantwoord onder de baten. Ultimo 2018 is deze afgeboekt.

8.2 Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen

Er is een aantal contracten die doorlopen na de balansdatum. Het gaat met name om:

Bedrijf	Onderwerp	Bedrag	Aard van verplichting
Canon	Huur kopieermachines	44.663	Loopt af op 31 dec 2021
Renewi	Afvalverwerking	41.249	Loopt af op 31 maart 2020
Asito	Schoonmaakonderhoud	362.941	loopt af op 31 januari 2020 met optie op verlenging van 2 maal 1 jaar
Osinga de Jong	Boeken		loopt af op 31 juli 2019 met optie op verlenging 4 maal 1 jaar

Regeling onvoorziene gevallen

Op grond van de regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs wordt een vordering op OCW opgenomen ter hoogte van de op balansdatum bestaande schuld aan het personeel inzake de tot en met december opgebouwde vakantie-aanspraken én de op balansdatum verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing over de maand december, met een voorgeschreven maximum van 7,5% over de personele bekostiging.

(De schuld op balansdatum bedraagt € 1.565.826. Het maximale bedrag dat als vordering kan worden opgenomen, bedraagt € 1.270.467).

Dit betekent dat, als de school wordt opgeheven, er nog subsidie van OCW wordt ontvangen voor het nakomen van overlopende verplichtingen, zoals de belastingdienst, ABP en uitbetaling van de vakantie-uitkering. Deze situatie is echter alleen in theorie van toepassing.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Model E
Verbonden Partijen

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteit(en) (één of meer)	Deelname percentage
SWVVO-RUW	Stichting	Woerden	Overige	32%

Model G

Er zijn geen geormerkte subsidies met verrekeningsclausule ontvangen door het Kalsbeek College.

Verantwoording subsidies OCW

Zonder verrekeningsclausule

G1

subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond Ja/nee
Subsidie voor studieverlof 2017	DL/B/110284	18-5-2009	45.174,44	45.174,44	ja
Subsidie voor studieverlof 2018	DL/B/110284	18-5-2009	66.347,28	66.347,28	nee
Subsidie voor studieverlof 2018	DL/B/110284	18-5-2009	1.200,08	1.200,08	nee
Aanvullende bekostiging technisch VMBO	2018/1035694	21-8-2018	117.431,30	117.431,30	nee

8.3 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

Kalsbeek College

	2018 jaarrekening	2018 begroting	2017 jaarrekening
BATEN			
1.1.1 Normatieve rijksbijdrage personeel OCW	16.735.105	16.442.696	17.618.949
1.1.2 Normatieve rijksbijdrage exploitatie OCW	2.615.687	2.589.224	2.784.598
1.2 Overige subsidies OCW	2.380.126	2.094.226	2.306.205
1.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV	293.639	278.623	284.746
totaal 1	22.024.556	21.404.770	22.994.498
2. Overige overheidsbijdragen	62.044	75.197	94.888
3.1 Ouderbijdrage	108.782	111.928	120.138
3.2 Doelheffingen	538.710	586.043	595.572
3.3 Verhuur onroerende zaken	1.349	500	977
3.4 Opbrengst verhuur kluisjes	18.372	14.305	2.288
3.5 Kantineverkoop	167.373	113.217	129.098
3.6 Overige baten	5.863	6.139	10.352
totaal 3	840.449	832.132	858.425
Totaal baten	22.927.049	22.312.099	23.947.811

Kalsbeek College

LASTEN

	2018 jaarrekening	2018 begroting	2017 jaarrekening
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	13.481.610	13.191.871	14.332.356
4.1.1.2 Sociale lasten	1.748.037	1.691.346	1.837.569
4.1.1.3 Pensioenpremies	2.022.509	1.923.872	2.090.198
totaal 4.1.1	17.252.156	16.807.089	18.260.123
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	717.956	279.434	384.213
4.1.2.2 Onttrekkingen personele voorzieningen	-226.800	-51.972	-62.167
4.1.2.3 Overige personele kosten	539.879	641.461	2.221.346
4.1.3 Personele baten	-208.496	-104.582	-188.689
totaal 4.1.2	822.538	764.342	2.354.704
4.2 Afschrijvingen	632.256	673.776	648.576
4.3.1 Huurlasten	58.629	56.741	58.038
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening	285.000	330.747	288.600
4.3.3 Onderhoud	183.028	137.909	143.179
4.3.4 Energie en water	225.558	227.609	224.899
4.3.5 Schoonmaakkosten	428.182	444.180	438.612
4.3.6 Heffingen en belastingen	52.223	54.130	53.582
totaal 4.3	1.232.620	1.251.316	1.206.910
4.4.1.1 Leermiddelen secties	1.063.636	1.166.087	1.103.509
4.4.1.2 Automatisering/ICT	231.580	267.500	246.564
4.4.1.3 Mediatheek	22.295	28.750	28.335
4.4.1.4 Overige	376.163	440.362	415.046
totaal 4.4.1	1.693.673	1.902.699	1.793.454
4.4.2.1 Kopieerkosten en drukwerk	58.349	64.884	66.152
4.4.2.2 PR en voorlichting	55.047	44.400	42.419
4.4.2.3 Directie en bestuur	46.162	53.500	49.161
4.4.2.4 Administratie en beheer	131.793	129.902	174.624
4.4.2.5 Inventariskosten	5.866	18.000	14.938
4.4.2.6 Porti en telefoon	46.712	46.688	50.266
4.4.2.7 Vakliteratuur en contributies	49.754	63.190	51.284
4.4.2.8 Accountantskosten	21.201	18.055	20.423
4.4.2.9 Overige beheerskosten	967	4.002	1.598
totaal 4.4.2	415.851	442.621	470.865
4.4.3.1 Activiteiten door leerlingen	61.279	76.089	173.979
4.4.3.2 Werkweken, excursies en projecten	447.195	483.061	495.649
4.4.3.3 Kosten leerlingen	25.778	20.218	16.430
4.4.3.4 Leerlingen begeleiding	267.380	224.699	215.624
4.4.3.5 Overige kosten	10.002	8.524	8.524
	811.635	812.590	910.206
4.4.4.1 Kantine	131.020	85.951	101.274
Totaal lasten	22.991.749	22.740.384	25.746.112
Saldo voor financiële baten en lasten	-64.700	-428.285	-1.798.301
5. Saldo financiële baten en lasten	513	1.000	1.289
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-64.187	-427.285	-1.797.012
6. Saldo bijzondere baten en lasten	0	0	0
Saldo exploitatie	-64.187	-427.285	-1.797.012

Overzicht bezetting in FTE

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
DIR	11,60	15,60
OP	163,45	171,10
OOP	50,07	53,30
Totaal per 31 december	225,12	240,00

Specificatie honorarium accountant

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
Controle van de jaarrekening	20.977	17.701
Andere niet-controlediensten	224	2.722
Accountantslasten	21.201	20.423

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

WNT-verantwoording 2018 Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs

De WNT is van toepassing op de Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs. Het voor de Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 146.000, op basis van bezoldigingsklasse D.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1	D. Zwaneveld	C. van Dalen
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur	Voorzitter college van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/07	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 72.177	€ 112.960
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.399	€ 18.045
Subtotaal	€ 82.576	€ 131.005
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 84.800	€ 146.000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 82.576	€ 131.005
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017		
Bedragen x € 1	D. Zwaneveld	C. van Dalen
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur	Voorzitter college van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 114.145	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.691	€ 0
Subtotaal	€ 130.836	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 141.000	€ 0
Totale bezoldiging	€ 130.836	€ 0

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

48

Bedragen x € 1	J. van Geest	J. Gaasbeek	K.W. Roodenburg
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 30/06	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 7.680	€ 2.560	€ 5.120
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 21.900	€ 7.240	€ 14.600
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017			
Bedragen x € 1	J. van Geest	J. Gaasbeek	K.W. Roodenburg
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 7.680	€ 2.560	€ 5.120
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 21.150	€ 14.100	€ 14.100

Flynth Audit B.V.
 Gewaarmerkt als staat waarop onze
 verklaring d.d.

9 MEI 2019

betrekking heeft.
 Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Toezichthoudende topfunctionarissen (vervolg)

Bedragen x € 1	F.J.M. Morssink	P.H. Helmantel	P. J.C. van Aart
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/07 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 5.120	€ 5.120	€ 2.560
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 14.600	€ 14.600	€ 7.360
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2017

Bedragen x € 1	F.J.M. Morssink	P.H. Helmantel	P. J.C. van Aart
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 5.120	€ 5.120	€ 0
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 14.100	€ 14.100	€ 0

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Bedragen x € 1	D. Zwaneveld
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Voorzitter college van bestuur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2018
Ontslaguitkering	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 50.000

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er zijn geen topfunctionarissen of overige functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

8.4 Resultaatbestemming 2018

8.4 Resultaatbestemming 2018

	saldo 31-12-2017	Overige mutaties 2018	resultaat bestemming 2018	31-12-2018
Algemene reserve (private middelen)	168.784		422	169.206
Algemene reserve (publieke middelen)	3.115.366		182.668	3.298.033 (B2)
Bestemmingsreserve (publieke middelen)	1.280.473		-247.276	1.033.197
				-
Totaal eigen vermogen	4.564.623		-64.187	4.500.436 (A)
Stoploss verzekering (1,2% lump sum personeel)	211.427		-211.427	- (B3)
BAPO	69.046		-35.849	33.197 (B1)
Reserve bouw	1.000.000			1.000.000 (B4)
				-
Totaal bestemmingsreserve	1.280.473		-247.276	1.033.197

A. Het totale exploitatieresultaat 2018 is een negatief resultaat van € 64.187.

De mutatie van de bestemmingsreserve BAPO bedraagt - € 35.849 en van de stoploss verzekering, welke in 2018 is beëindigd, - € 211.427.

De resultaat-bestemming 2018, aan de algemene reserve publieke middelen bedraagt € 182.668.

Aan de algemene reserve private middelen wordt een resultaat bestemming toegevoegd op basis van een rente percentage van 0,25% over het uitstaande bedrag van € 168.784, de toegevoegde rente bedraagt daarmee € 422.

B1. De mutaties in de bestemmingsreserve BAPO bedragen in totaal een afname van € 35.849.

B2. Het resultaat dat overblijft voor toevoeging aan de algemene reserve publieke middelen betreft een bedrag van € 182.668.

B3. De in 2018 opgeheven Stoploss verzekering resulteert in een afname van € 211.427.

B4. De bestemmingsreserve bouw is gelijk gebleven.

9. OVERIGE GEGEVENS

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen te vermelden die een effect hebben op de gepresenteerde resultaten.

9.1 Ondertekening Jaarrekening

C. van Dalen,
Voorzitter College van Bestuur

K.W. Roodenburg
Voorzitter raad van toezicht

F.J.M. Morssink
Lid raad van toezicht

P.H. Helmantel
Lid raad van toezicht

P.J.C. van Aart
Lid raad van toezicht

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Woerden, 9 mei 2019

Flynth Audit B.V.

Was getekend

S. van der Veer AA